

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

SENIOR FASE

GRAAD 9

NOVEMBER 2017

**AFRIKAANS HUISTAAL V2
NASIENRIGLYN**

PUNTE: 50

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

AFDELING A: LEESBEGRIPSTOETS

NASIEN VAN DIE LEESBEGRIP: RIGLYNE

1. Geen penalisering van SPEL- EN TAALFOUTE nie.
2. Die leerder se antwoorde moet volgens die instruksies by elke vraag beantwoord word.
3. Die leerder se antwoord moet 'n sinvolle antwoord in Afrikaans wees. Indien 'n 'n ander taal in 'n antwoord gebruik word, skryf slegs die hoofletter van die taal, bv. E (ENGELS)/X (XHOSA) boaan die woord neer. Druk die woord toe; indien die betekenis van die antwoord nie beïnvloed word nie, is die antwoord korrek.
4. Waar die antwoord in meer as een sin aangebied word, maar tog tot die antwoord lei, is dit korrek.
5. Indien twee of meer feite vereis word, word slegs die eerste twee of meer feite nagesien.
6. Indien die vraag EEN WOORD vra en die woord is uitgelig, (onderstreep/tussen aanhalingstekens) word die punt toegeken.
7. WAAR (JA) of ONWAAR (NEE/VALS/NIE)
  - EERSTE DEEL KORREK en motivering verkeerd (1)
  - Eerste deel VERKEERD en motivering verkeerd (0)
  - Eerste deel verkeerd en MOTIVERING KORREK (0)
8. Indien die vraag spesifiseer dat die antwoord aangehaal moet word, moet aanhalingstekens gebruik word en die korrekte woorde aangehaal word. Geen penalisering indien die antwoord nie tussen aanhalingstekens is nie.

SAMEVATTEND

- ✓ Spel en taalfoute word nie gepepenseer nie omdat die fokus op begrip is.
- ✓ Vir WAAR/ONWAAR- of FEIT/MENING-vrae, word die punte verdeel: een punt vir WAAR/ONWAAR of FEIT/MENING en 'n punt vir die rede/motivering/aanhaling.
- ✓ Vir vrae wat aanhalings uit die leesstuk verg, word **nie gepepenseer** indien die aanhalingstekens ontbreek nie.
- ✓ Waar een-woord-antwoorde gevra word en die kandidaat 'n volsin gee, is dit korrek, mits die korrekte woord onderstreep word of op een of ander wyse uitgelig word.
- ✓ Wanneer twee of drie punte/feite vereis word en die kandidaat 'n hele reeks gee, word **slegs die eerste twee of drie feite/punte nagesien**.
- ✓ Indien die leerder woorde uit 'n ander taal gebruik as die taal waarin die vraestel verskyn, word die vreemde woorde geïgnoreer. Indien die antwoord sonder die vreemde woorde sinvol is, word die leerder nie gepepenseer nie. Indien die vreemde woord in die antwoord vereis word, word dit aanvaar.
- ✓ Vir meervoudige-keusevrae word BEIDE die letter aanvaar EN die korrekte antwoord wat ten volle uitgeskryf is.

AFDELING A: BEGRIPSTOETS

VRAAG 1: KOERANTBERIG

NR.	ANTWOORD	PUN T	VLAK
1.1	Sedgefield tot Plettenbergbaai	(2)	1
1.2	Mense was verstom en vreesbevange. Duisende mense het hul besittings binne 24 uur verloor.	(2)	3
1.3	Die meeste brande kon geblus word, maar nie alles nie. (Enige soortgelyke antwoord.)	(2)	3
1.4	Die wind.	(1)	1
1.5	Brande kan versprei en meer huise kon vernietig/verwoes word.	(1)	3
1.6	Lugmag / Helikopters / Vliegtuigies	(1)	2
1.7	Alledaagse lewe – Geen elektrisiteit nie Plantegroei – Kos is duur, want daar sal geen plante groei nie. Diereryk – Diere sterf a.g.v. geen plante om te vreet nie. (Enige soortgelyke antwoorde) Ken een punt toe vir elke kategorie.	(3)	4
1.8	C	(1)	1
1.9	Uitsicht	(1)	1
1.10	Kluis / Kaggel	(1)	1
1.11	Hy is nog baie seer en geskok oor wat gebeur het./ Hy voel miskien is dit nog onwerklik. (Enige TWEE emosies)	(2)	4
1.12	Ja. Om dit te beleef, is baie traumaties. Daar is nie veel wat 'n mens anders kan doen nie. OF Nee. Dit is maar deel van die lewe en 'n mens moet dit aanvaar. (Leerder se eie respons solank dit met 'n gepaste motivering gepaard gaan)	(3)	3
1.13	Persoonlike inkomstebelasting	(1)	1
1.14	25,6%	(1)	1

1.15	Republic of South Africa (2016:210)	(1)	1
1.16	2%	(1)	3
1.17	40%	(1)	2
		[25]	
	TOTAAL AFDELING A:	25	

AFDELING B: OPSOMMING (Assesseer uit 10 en verwerk na 5)**VRAAG 2**

Die opsomming word TWEE KEER gelees:

- vir feite en taalfoute.
- vir onvolledige sinne.

TWEE STELLE ANTWOORDE WORD AANGEBIED

- Onderskei tussen beplanning en die finale antwoord en sien laasgenoemde na.
- Waar daar geen aanduiding van beplanning is nie, word die eerste stel nagesien.
- Beskou 'n aanbieding in potlood as beplanning.

FEITE:

- Sien eerste sewe inhoudelik na, al is die sinne in paragraafvorm.
- Assesseer net EEN feit per sin.
- EEN punt vir elke verstaanbare feit **soos in die memorandum**.
- As die betekenis van die feit nie sinvol oorgedra word nie, word die punt nie toegeken nie. (Die aanwesigheid van die werkwoord is belangrik.)
- Indien al die feite verkeerd is, kry die kandidaat geen punt vir taal nie, maar indien die aantal woorde korrek aangedui is, ken EEN punt toe.
- Die hoofgedagtes hoef nie in volgorde te wees nie.
- Regmerk die bokant elke hoofgedagte per sin word nagesien.

- Punte word soos volg toegeken vir:
  - ✓ 7 punte vir 7 feite
  - ✓ 3 punte vir taal

Penaliseer soos volg:

- ❖ Indien die opsomming te lank is, word daar slegs **5 ekstra woorde** toegelaat.
Die res van die opsomming word geïgnoreer.
- ❖ Indien die opsomming te kort is, maar dit bevat al die vereiste inligting, word die kandidaat **nie geïgnoreer nie**.

❖ **Taalfoute (grammatika, spelling en punktuasie):** trek soos volg van die 3 punte wat vir taal toegeken word, af:

- ❖ 0–4 foute: geen penalisering nie
- ❖ 5–10 foute: trek 1 punt af
- ❖ 11–15 foute: trek 2 punte af
- ❖ 16 foute of meer: trek 3 punte af.

❖ **Vir direkte aanhalings van volledige sinne** word daar soos volg gepenaliseer:

- ❖ 1–3 volledige sinne aangehaal: geen penalisering
- ❖ 4–5 volledige sinne aangehaal: trek 1 punt af
- ❖ 6–7 volledige sinne aangehaal: trek 2 punte af
- ❖ Trek 1 punt af van die totaal vir getal feite plus taalgebruik, indien die kandidaat nalaat om die getal woorde aan te dui of, indien die verkeerde getal woorde aangedui is.

LET WEL: Kandidate mag nie **afkortings** in hul opsommings gebruik nie, maar indien dit in die opsomming voorkom, word elke afkorting getal volgens die getal woorde wat dit voorstel.

TIPIESE TAALFOUTE

- Woordorde in enkelvoudige sin (Bv. O/werp + ww + V/werp)
- Omgekeerde woordorde
- Lydende vorm
- Infinitief
- Tyd, wyse en plek
- Ontkennende vorm
- Voornaamwoorde
- Vreemde woorde
- Direkte vertaling (**moedertaalinvloed**)
- Telegramstyl / onvoltooide sinne

LENGTE

- Tel die aantal woorde en haal enige deel meer as 70 woorde deur.
- 1 punt vir korrekte getal woorde gebruik EN so aangedui.

NEERSKRYF VAN PUNTE

Getal feite korrek

Taal

TOTAAL

KODE PUNT

F = 7

T = 3

10 Verwerk na 5

NIE VOLSINNE NIE

2 tot 3 hoofgedagtes nie in sinne nie

4 en meer hoofgedagtes nie in sinne nie

PENALISEER VAN TOTAAL

-2

-3

VRAAG 2

TEATER-ETIKET

1. Moenie laat wees nie.
2. Moenie tydens die produksie opstaan nie.
3. Skakel jou selfoon af of los dit by die huis.
4. Bly stil tydens die produksie.
5. Moenie eet of drink tydens die produksie nie.
6. Gee applous / Klap hande aan die einde van die produksie.
7. Wees respekvol teenoor die akteurs, gehoor en produksiespan.

(49 woorde)

Verwerk na 5 punte [10]

TOTAAL AFDELING B (10 ÷ 2): 5

AFDELING C: TAAL IN KONTEKS**VRAAG 3: ADVERTENSIE**

NR.	ANTWOORD	PUNT	VLAK
3.1	'n Prent (appels) en verskillende skrif	(2)	3
3.2	Pure Natuurwonders	(1)	1
3.3	Mense wat gesond wil leef / ouers / kinders (wat van vrugte hou)	(1)	1
3.4	Kitskos van die natuur.	(1)	1
3.5	"Smulgoed sonder skuldgevoelens"	(1)	3
		[6]	

VRAAG 4: STROKIESPRENT

NR.	ANTWOORD	PUNT	VLAK
4.1	Meneer sê dat hulle met hulle bene moet trap asof hulle fiets ry.	(2)	3
4.2	B	(1)	1
4.3	Ek ry nie afdraend nie, Meneer.	(1)	1
4.4	Regso / Reg	(1)	1
		[5]	

VRAAG 5: SPOTPRENT

NR.	ANTWOORD	PUNT	VLAK
5.1	Elke pot kry sy deksel.	(1)	3
5.2	~~Die enigste haakplekkie is dat dit met my vermoë om mense op te som, rondgefoeter het.~~	(1)	3
5.3	slaggatjie	(1)	2
5.4	spierwit	(1)	3
5.5	meeste	(1)	1
		[5]	
VRAAG 6: PARAGRAAF			
6.1.	populêr	(1)	1
6.2.	kweek	(1)	4
6.3.	Teen die snorre het ek geen beswaar nie, want dit is mos nou vir 'n goeie doel. / Teen die snorre het ek geen beswaar nie omdat dit vir 'n goeie doel is.	(1)	2
6.4.	Die enigste haakplekkie is dat dit met my vermoë om mense op te som, rondgefoeter het.	(1)	2
		[4]	
		TOTAAL AFDELING B:	20
		GROOTTOTAAL:	50